

 Project 101120713 LIFE22-CET-LIFE ReHABITA

NEWSLETTER

LIFE **Re**HABITA

5

rujan 2026

Co-funded by
the European Union

Ekodoma
Sustainable Energy Solutions

Sadržaj newsletter-a

Partneri projekta LIFE ReHABITA sastali se u Murciji kako bi ubrzali djelovanje protiv energetske siromaštva	3
Što više od 500 procjena domova otkriva o energetske siromaštva u gradovima projekta LIFE ReHABITA	4
Od Gospića do tri nove općine: ReHABITA raste u Hrvatskoj.....	5
Lorca završila pilot-obnovu, smanjivši potrošnju obnovljive primarne energije za više od 60 %	6
Potrošnja energije za grijanje pala sa 103 na 32 kWh/m ² : priča o obnovi u Saldusu ..	7
Stanovnici Ploieștija zajednički stvaraju zeleniji i otporniji grad	8
Stanovnici Jaunlutrija na prvo mjesto stavljaju sigurnost zgrada i obnovu	9
Osnaživanje znanjem: kako Energetska agencija Plovdiv podržava ranjive građane u okviru projekta LIFE ReHABITA.....	10

Partneri projekta LIFE ReHABITA sastali se u Murciji kako bi ubrzali djelovanje protiv energetskega siromaštva

EuroVértice je 21. i 22. travnja 2026. u Murciji bio domaćin partnerskog sastanka europskog projekta LIFE ReHABITA. Na sastanku su se okupili partneri konzorcija kako bi pregledali dosadašnji napredak, koordinirali nadolazeće aktivnosti i definirali prioritete za borbu protiv energetskega siromaštva diljem Europe.

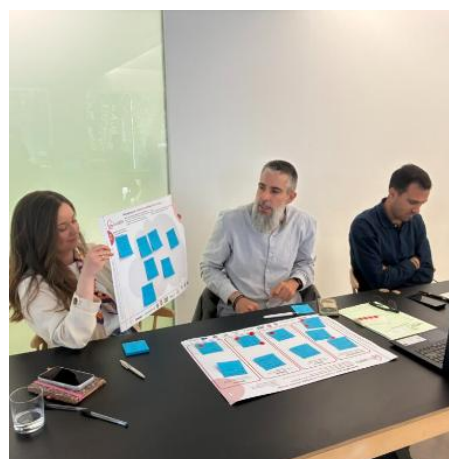

EuroVértice je predstavio rezultate energetske studije provedenih u uključenim općinama. One su pokazale raširenu umjerenu razinu energetske ranjivosti povezanu i s tehničkim stanjem domova i sa socijalnim okolnostima njihovih stanara. Nalazi također pokazuju da veća potrošnja na energiju ne znači nužno i bolju toplinsku ugodu, što naglašava potrebu za poboljšanjem stambenih zgrada i njihovih energetske sustava. Partneri su također razmotrili napredak projekata obnove, koji se u različitim općinama nalaze u različitim fazama provedbe.

Konzorcij je procijenio pripremu lokalnih planova za borbu protiv energetskega siromaštva, ističući važnost uključivanja javnih tijela, socijalnih organizacija, tehničkih stručnjaka i stanovnika. Partneri su se dogovorili ubrzati njihovo dovršenje te su razgovarali o edukaciji ranjivih kućanstava i građevinskih stručnjaka, tješnjoj suradnji sa socijalnim službama i nevladinim organizacijama te poboljšanom praćenju rezultata projekta.

Još jedno važno područje bilo je uključivanje mjera protiv energetskega siromaštva u općinski Akcijski plan energetske i klimatske održivog razvitka (SECAP). Partneri su pregledali pokazatelje koje je utvrdio Sporazum gradonačelnika te sudjelovali u praktičnoj radionici koja je pomogla općinama procijeniti i ažurirati njihove lokalne strategije.

EuroVértice je također vodio radionicu o zajedničkom oblikovanju mjera ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama u javnim prostorima. Te će se aktivnosti razvijati zajedno sa stanovnicima četvrti u kojima se provode radovi obnove, a provodit će ih općine. Radionica će se replicirati u Saldusu, Plovdivu, Ploieștiju, Lorci i Gospiću, koristeći Compass Novog europskog Bauhaua za promicanje održivih, uključivih i kvalitetnih rješenja.

Sastanak je ojačao koordinaciju među partnerima i utvrdio prioritete za nadolazeće mjeseci, uključujući napredovanje projekata obnove, dovršavanje lokalnih planova i širenje metodologije ReHABITA na dodatne općine. Te će aktivnosti pomoći učvrstiti energetske obnovu kao ključan alat za smanjenje energetske siromaštva i poboljšanje životnih uvjeta diljem Europe.

Što više od 500 procjena domova otkriva o energetske siromaštva u gradovima projekta LIFE ReHABITA

EuroVértice je nedavno objavio analizu energetske pregleda provedenih u više od 500 domova u pilot-općinama projekta LIFE ReHABITA: Lorci, Gospiću, Ploieștiju, Plovdivu i Saldusu. Studija, sufinancirana iz programa LIFE Europske unije, analizira potrošnju energije reprezentativnog uzorka domova s ciljem procjene razine energetske učinkovitosti i ugrade u njima.

Rezultati potvrđuju da je energetska ranjivost strukturni izazov zajednički svim općinama. Analizirani stambeni fond u cjelini je vrlo star i izgrađen prije uvođenja modernih propisa o energetske učinkovitosti; primjerice, u Lorci je 125 od 129 domova izgrađeno prije Tehničkog građevinskog propisa. Takva situacija rezultira nekvalitetnom toplinskom ovojnicom, zastarjelim sustavima i ograničenom mogućnošću osiguravanja odgovarajuće razine ugrade uz prihvatljiv trošak energije.

Analiza pokazuje da energetske siromaštvo ne ovisi samo o razini prihoda, nego je izravno povezano s tehničkim stanjem domova. Primjerice, neučinkovitost sustava klimatizacije i pripreme potrošne tople vode dovodi do povećane potrošnje energije, čime se dodatno pogoršava ranjivost tih obitelji.

Jedan od glavnih zaključaka studije jest da ne postoji izravna povezanost između potrošnje energije ili povezanih troškova i toplinske ugrade koju stanovnici percipiraju. Primjerice, u gradovima poput Saldusa i Ploieștija veća potrošnja energije i troškovi povezani su s lošijom razinom toplinske ugrade, što sugerira da problem nije samo u količini potrošene energije, nego i u njezinu neučinkovitom korištenju u slabo izoliranim domovima.

Nadalje, utvrđeno je da varijable poput starosti ili veličine stambene jedinice same po sebi ne objašnjavaju razinu ranjivosti. Kvaliteta ovojnice zgrade, učinkovitost sustava grijanja i hlađenja, vrsta korištene energije, broj stanara i strategije korištenja energije u kućanstvu presudni su za određivanje razine energetske ranjivosti doma.

Izvešće zaključuje da odgovor mora biti integriran, kombinirajući toplinsku obnovu, zamjenu opreme i poboljšanje sustava upravljanja. Također naglašava važnost provedbe mjera socijalne potpore namijenjenih ranjivim kućanstvima kako bi predložene mjere bile dostupne i učinkovite.

Na kraju se ističe socijalna dimenzija energetskog siromaštva. Prisutnost ranjivih skupina poput djece, starijih osoba i osoba s kroničnim bolestima povećava hitnost djelovanja. Poboljšanje energetskih svojstava ovih domova ne znači samo smanjenje potrošnje energije i emisija CO₂, već je i ključan alat za zaštitu zdravlja, poboljšanje dobrobiti i osiguravanje dostojnih životnih uvjeta najranjivijim članovima društva.

Od Gospića do tri nove općine: ReHABITA raste u Hrvatskoj

Rad projekta LIFE ReHABITA u Hrvatskoj širi se izvan izvornog pilota u Gospiću. Tijekom posljednjih mjeseci potpisani su sporazumi o suradnji s Prelogom, Plitvičkim Jezerima i Svetim Petrom Orehovcem. Te će tri općine sada istražiti kako se projektni pristup energetskej obnovi i energetskom siromaštvu može prilagoditi njihovim zajednicama.

Prelog već provodi tu suradnju u praksi. Grad je pokrenuo virtualni *One-Stop Shop*, gdje stanovnici mogu pronaći informacije i podršku vezanu uz energetske obnovu. Također je usvojio lokalni plan, razvijen uz doprinose lokalnih dionika, kojim su utvrđene mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti stanovanja i potporu kućanstvima izloženima riziku energetskog siromaštva.

U Svetom Petru Orehovcu i Plitvičkim Jezerima aktivnosti su još u početnoj fazi. Nakon razgovora o stambenim uvjetima, dostupnosti energije i potrebama ranjivih skupina stanovništva, u Svetom Petru Orehovcu izrađen je prvi nacrt lokalnog plana. Dokument je trenutačno u fazi dorade te će se o njemu dodatno raspravljati s lokalnim dionicima. I Plitvička Jezera započela su s izradom svojeg plana, pri čemu se najprije procjenjuju lokalni prioriteti i razmatraju moguće dugoročne mjere.

U međuvremenu, plan za Gospić nastavlja poprimati svoj konačni oblik. Na bilateralnom sastanku održanom u svibnju hrvatski tim i predstavnici grada pregledali su postojeći nacrt, usporedili prioritete i razgovarali o načinima daljnje provedbe predloženih mjera.

Rad nije bio ograničen samo na planove i sastanke. Lokalni građevinski stručnjaci i izvođači sudjelovali su u radionici o nadolazećim mogućnostima financiranja obnove, programima potpore i specifičnim potrebama ranjivih kućanstava. Stanovnici su također pozvani na radionicu zajedničkog oblikovanja rješenja, na kojoj su identificirali probleme koji utječu na njihovu četvrt i stambene uvjete te razvili moguća rješenja koja će podijeliti s lokalnim vlastima.

Napredak nije u istoj fazi u svakoj općini, ali smjer je jasan. Prelog sada ima usvojen plan i internetsku službu podrške, dok ostale općine svoje planove grade na lokalnim potrebama. Ovaj postupni, praktični proces pomaže sve većem broju hrvatskih zajednica pretvoriti pristup ReHABITA u konkretnu podršku ljudima koji žive u energetske neučinkovitim domovima ili se bore s troškovima energije.

Lorca završila pilot-obnovu, smanjivši potrošnju neobnovljive primarne energije za više od 60 %

Gradsko vijeće Lorca nastavlja ostvarivati stabilan napredak. Projekt je znatno poboljšao energetske učinkovitosti zgrade kroz dvije glavne mjere. Prvo, toplinska ovojnica zgrade potpuno je obnovljena zamjenom 100 % prozora visokoučinkovitim, energetski učinkovitim elementima s okvirima i ostakljenjem visoke razine izolacije. Ta mjera smanjuje potrebu za energijom za grijanje i hlađenje, smanjuje gubitke topline i poboljšava akustičnu ugodu u stanovima.

Osim toga, obnovljiva energija uvedena je ugradnjom solarnog fotonaponskog sustava snage 16 kW na krovu zgrade. Sustav će omogućiti proizvodnju čiste električne energije za vlastitu potrošnju, smanjiti ovisnost o konvencionalnim izvorima energije i pridonijeti smanjenju emisija stakleničkih plinova.

Ovom inicijativom Grad Lorca čini daljnji korak prema dekarbonizaciji stambenog fonda, promičući održiva i ponovljiva rješenja energetske obnove koja poboljšavaju kvalitetu života stanovnika i podupiru energetske tranzicije u općini.

Cilj projekta bio je ugraditi sustave obnovljive energije i zamijeniti prozore učinkovitijima u zgradi s tri stambene jedinice koja se nalazi u gradu Lorca.

Radovima energetske obnove postignute su uštede veće od 60 % u potrošnji neobnovljive primarne energije te smanjenje ukupne godišnje potrebe za energijom za grijanje i hlađenje za više od 25 %.

Ukratko, ovaj projekt energetske obnove i obnovljive energije uspješno je poboljšao energetske učinkovitosti stanova u zgradi. Zamjenom prozora i ugradnjom solarnih fotonaponskih panela na krovu bilo je moguće smanjiti potrošnju neobnovljive primarne energije za više od 60 %, smanjiti emisije ugljika i poboljšati ugodu stanara.

Ova inicijativa predstavlja važnu prekretnicu u projektu jer pokazuje izvedivost primjene rješenja energetske učinkovitosti u postojećim stambenim zgradama, poboljšavajući ugodu stanara uz istodobno smanjenje potrošnje energije.

Ovim napretkom Gradsko vijeće Lorca ponovno potvrđuje svoju predanost energetskej tranziciji i održivoj obnovi, promičući inovativne inicijative koje poboljšavaju kvalitetu života građana i pridonose ostvarivanju europskih ciljeva energetske učinkovitosti i borbe protiv klimatskih promjena.

Potrošnja energije za grijanje pala sa 103 na 32 kWh/m²: priča o obnovi u Saldusu

21. siječnja 2026. u Saldusu je održan internetski informativni događaj pod nazivom „Djeluje li obnova zgrada doista?“. Događaj je stanovnicima i dionicima pružio priliku da istraže stvarne podatke o tome kako obnova višestambenih zgrada utječe na potrošnju energije, mjesečne troškove i kvalitetu života.

Kristaps Kašs, predstavnik tvrtke Ekodoma Ltd. i tehnički partner Općine Saldus u okviru projekta LIFE ReHABITA, održao je prezentaciju pod naslovom „Priča o troškovima obnove zgrada“. Prezentacija je analizirala obnovu višestambene zgrade na adresi Nākotnes Street 9 u Saldusu, uspoređujući stanje prije i nakon obnove.

Prije obnove stanovnici su se suočavali s propadanjem konstrukcije zgrade, plijesni u stanovima, zastarjelim tehničkim sustavima i visokim troškovima grijanja. Radovi su uključivali izolaciju fasade, temelja, stropa podruma i poda tavana, zamjenu prozora i vrata te rekonstrukciju sustava grijanja.

Rezultati pokazuju da se potrošnja energije za grijanje smanjila sa 103 kWh/m² godišnje na 32 kWh/m² godišnje, čime su znatno poboljšana energetska svojstva zgrade. Iako su godišnji troškovi stanovanja trenutačno nešto viši zbog otplate kredita, naglašeno je da obnovljene zgrade dugoročno nude značajne financijske prednosti kako cijene energije i troškovi održavanja nastavljaju rasti.

Obnova je dovršena 2023. godine uz ukupni trošak od 703.000 €. Polovica ulaganja financirana je sredstvima Europske unije, dok je preostali iznos pokriven 15-godišnjim bankovnim kreditom.

Osim finansijskih koristi, obnova je stvorila zdravije i ugodnije unutarnje okruženje, smanjila rizik od plijesni, poboljšala konstrukcijsku sigurnost, unaprijedila izgled zgrade i povećala vrijednost nekretnine.

Stanovnici Ploieștija zajednički stvaraju zeleniji i otporniji grad

17. srpnja 2026. AE3R Ploiești-Prahova i Općina Ploiești organizirali su participativnu radionicu za lokalne građane u okviru projekta LIFE REHABITA. Događaj, održan u vijećnici gradske vijećnice Ploieștija, okupio je stanovnike zainteresirane za doprinos održivijoj, energetske učinkovitijoj i klimatski otpornijoj budućnosti svojega grada.

Radionica je bila inspirirana načelima Novog europskog Bauhauasa i poticala je građane na zajedničko stvaranje rješenja koja su održiva, uključiva i estetski vrijedna. Sudionici su pozvani razmisliti o tome kako četvrti, javni prostori i zgrade mogu bolje odgovoriti na okolišne izazove, istodobno poboljšavajući kvalitetu života i jačajući angažman zajednice.

Događaj je započeo predstavljanjem projekta LIFE REHABITA, njegovih ciljeva i aktivnosti koje su u tijeku. Sudionici su saznali više o naporima projekta da podrži ranjiva kućanstva, promiče energetske obnovu, smanji energetske siromaštvo i potakne uključivanje građana u energetske tranzicije, kao i o uslugama koje se besplatno pružaju putem One-Stop Shopa (OSS) uspostavljenog u okviru Općine Ploiești.

Kroz moderirane rasprave i zajedničke vježbe građani su identificirali niz rješenja za poboljšanje urbane održivosti i otpornosti. Ključni prijedlozi uključivali su proširenje i održavanje zelenih površina, sadnju više stabala i stvaranje zasjenjenih područja radi ublažavanja učinaka ekstremnih vrućina, razvoj moderne urbane zelene infrastrukture, ugradnju fotonaponskih sustava na javne zgrade, ubrzavanje energetske obnove

stambenih zgrada, poboljšanje kvalitete zraka i poticanje održive mobilnosti kroz bolji javni prijevoz, biciklističku infrastrukturu i urbanističko planiranje prilagođeno pješacima.

Sudionici su prepoznali značajne koristi koje energetska obnova može donijeti, uključujući manju potrošnju energije, smanjenje troškova energije za kućanstva, bolju unutarnju ugodu i zdravije životne uvjete. Rasprave su odražavale mnoge ključne ciljeve projekta LIFE REHABITA i naglasile važnost sudjelovanja građana u oblikovanju učinkovitih lokalnih rješenja.

Jedan od najvrjednijih rezultata radionice bilo je prikupljanje nekoliko projektnih ideja koje su osmislili građani. Te će prijedloge dodatno procijeniti projektni partneri, a jedna bi inicijativa mogla biti odabrana za buduću provedbu, ovisno o dostupnim mogućnostima financiranja i općinskim prioritetima. Radionica je pokazala snažan interes građana za sudjelovanje u lokalnom odlučivanju i naglasila vrijednost participativnih pristupa koje promiču projekt LIFE REHABITA i inicijativa Novi europski Bauhaus. Ideje prikupljene tijekom događaja podržat će buduće lokalne aktivnosti usmjerene na stvaranje zelenijeg, otpornijeg i uključivijeg Ploieștija.

Stanovnici Jaunlutriņija na prvo mjesto stavljaju sigurnost zgrada i obnovu

24. veljače 2026. tim LIFE ReHABITA Općine Saldus sastao se sa stanovnicima Jaunlutriņija kako bi razgovarao o tehničkom stanju višestambenih zgrada, sigurnosnim pitanjima i praktičnim mogućnostima obnove. Sastanku su prisustvovali Edgars Augustiņš i Kristaps Kašs iz tvrtke Ekodoma, tehničkog partnera projekta, koji su podijelili stručna znanja o građevinskim tehnologijama i sigurnosnim aspektima.

Glavne teme razgovora uključivale su:

- uvjete unutarnje klime, uključujući temperaturu, ventilaciju i stvaranje vlage;
- odgovarajuća rješenja za izolaciju i rizike povezane s izoliranjem zgrada s unutarnje strane;
- prednosti sveobuhvatne obnove zgrada, uključujući poboljšanu sigurnost, niže troškove grijanja i veću ugodu stanovanja.

Stanovnici su izrazili posebnu zabrinutost zbog tehničkog stanja svojih zgrada i protupožarne sigurnosti. U mnogim stanovima još se koriste individualni sustavi grijanja koji nisu uvijek u potpunosti usklađeni sa zahtjevima protupožarne sigurnosti.

Još jedan veliki izazov je ograničena dostupnost financiranja. Sveobuhvatna obnova zgrada zahtijeva znatna ulaganja, dok program potpore ALTUM trenutačno nije dostupan.

Tijekom praktične sesije sudionici su pregledali ključne nalaze tehničke procjene stambene zgrade „Oši“ u Jaunlutriņiju i razgovarali o prioritetnim radovima obnove. Većina zgrada već je premašila 50 godina uporabe, zbog čega su ciljana poboljšanja – osobito zamjena krova i izolacija tavana – nužna. Procjena je još jednom potvrdila da je pravodobno djelovanje ključno za sigurno i održivo upravljanje zgradama.

Stanovnici su također saznali više o projektu LIFE ReHABITA, koji pruža stručnu podršku i savjetovanja o obnovi zgrada i poboljšanju energetske učinkovitosti.

Stanovnici koji imaju pitanja o sigurnosti zgrada, tehničkom stanju ili mogućnostima smanjenja troškova grijanja pozvani su prijaviti se za besplatno savjetovanje u Savjetodavnom centru za energetske učinkovitost u Saldusu.

Oснаživanje znanjem: kako Energetska agencija Plovdiv podržava ranjive građane u okviru projekta LIFE ReHABITA

Energetska tranzicija i klimatska neutralnost među glavnim su prioritetima Europske unije, no ljudi ostaju u središtu tih promjena. U uvjetima dinamičnih gospodarskih izazova energetska siromaštvo postaje ozbiljan problem. Ono se ne očituje samo u poteškoćama s plaćanjem računa za režije, već i u nedostatku znanja o učinkovitom upravljanju resursima.

Kao odgovor na to, projekt LIFE ReHABITA podržava socijalno ranjive skupine u ostvarivanju energetske učinkovitih obnova domova. U Plovdivu je ključna pokretačka snaga Energetska agencija Plovdiv, koja putem svojeg ureda ReHABITA pruža besplatna savjetovanja, stručne smjernice i edukacije.

Podizanje svijesti

Kako bi se dosegnuo širok raspon građana i institucija, projekt je predstavljen na 79. Međunarodnom tehničkom sajmu u Plovdivu (24.-27. rujna 2025.). Na informativnom štandu stručnjaci iz ureda ReHABITA održali su desetke sastanaka s građanima, predstavnicima općina, nevladinim organizacijama i poduzećima te dijelili edukativne materijale i savjete o obnovi zgrada.

Edukacijski tečajevi „Energetske navike“

Energetska učinkovitost ne ovisi samo o tehničkom stanju zgrade, već i o ponašanju njezinih korisnika. Stoga je Agencija pokrenula niz edukacija pod nazivom „Energetske navike“, prilagođenih ranjivim građanima.

One uključuju sljedeće ključne module:

- Energija i energetska siromaštvo: objašnjenje osnovnih pojmova i utjecaja potrošnje na kućne proračune i okoliš.
- Sustavi u zgradama: pravilno korištenje i održavanje sustava grijanja, hlađenja, pripreme potrošne tople vode i sustava obnovljive energije.
- Praktične vještine: čitanje energetske oznake radi donošenja informiranih odluka pri kupnji uređaja i analiza računa za energiju.

Suradnja sa zajednicom

Važna prekretnica bilo je partnerstvo sa Savezom osoba s invaliditetom u Bugarskoj – ogranak Plovdiv, u okviru kojeg je održana dvodnevna edukacija. Događaj je izazvao velik interes i ponudio konkretna praktična rješenja za osobe smanjene pokretljivosti koje provode više vremena kod kuće.

Rješavanje energetske siromaštva zahtijeva sveobuhvatan pristup – tehnička obnova postavlja temelje, dok inicijativa „Energetske navike“ građanima pruža znanje potrebno za smanjenje troškova i povećanje ugone. Energetska agencija Plovdiv nastavit će širiti program tijekom nadolazećih mjeseci.

Napomena

Sufinancirano od strane Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja isključivo su stavovi autora i ne odražavaju nužno stavove Europske unije ili CINEA-e. Ni Europska unija ni tijelo koje dodjeljuje sredstva ne mogu se smatrati odgovornima za njih.